

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 8/2008 vp

Hallituksen toimenpidekertomus vuodelta 2007

Perustuslakivaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä huhtikuuta 2008 lähettänyt hallituksen toimenpidekertomuksen vuodelta 2007 (K 2/2007 vp) valmistelevalle käsittelyä perustuslakivaliokuntaan ja ulkoasiainvaliokuntaan ja samalla määrännyt, että pysyvien erikoisvaliokuntien on annettava asiasta lausunto perustuslakivaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- kehitysjohtaja Klaus Halla, finanssisihteeri Jenni Eskola, finanssisihteeri Tuula Karhu ja ylitarkastaja Susanna Grimm-Vikman, sosiaali- ja terveysministeriö.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on käsitellyt hallituksen toimenpidekertomuksen sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyjen eduskunnan lausumien osalta. Lausumista yksi kuuluu sisäasiainministeriön, kaksi valtiovarainministeriön ja yksi työministeriön hallinnonalaan. Kaikki muut, yhteensä 26 lausumaa, kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan. Valiokunta esittää hallituksen selvitysten johdosta seuraavat huomautukset.

Poistettavat lausumat

Valiokunta katsoo, että seuraavien lausumien johdosta suoritettavat toimenpiteet ovat riittäviä tai lausumat ovat muutoin käyneet tarpeettomiksi ja ne voidaan poistaa:

- *Toimeentulotuki* HE 134/2000 vp
- *Päivähoitomaksuperusteiden tarkistaminen* HE 188/2001 vp
- *Työttömyyseläke* HE 45/2002 vp

- *Palveluseteli* HE 74/2003 vp
- *Alkoholijuomaveron tason tarkistaminen* HE 232/2006 vp

Säilytettävät lausumat

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan ehdotuksesta hyväksytyt muut kuin edellä mainitut lausumat ovat edelleen tarpeellisia, ja ne tulee säilyttää hallituksen kertomuksessa.

Hallitus on kertomuksessaan esittänyt myös seuraavien lausumien osalta, etteivät ne enää anna aihetta toimenpiteisiin. Valiokunta ei yhdy hallituksen näkemykseen vaan lausuu niiden osalta seuraavaa:

- *Työttömyysturvalaki* (HE 115/2002 vp)

Hallitus on katsonut, etteivät työttömyysturvalain kokonaisuudistuksen yhteydessä hyväksytyt lausumat enää anna aihetta toimenpiteisiin. Lausumissa on edellytetty muun muassa työttömyysturvan lisäpäiviin oikeutettujen piiriin laa-

jentamista sekä työmarkkinatuen tarveharkinnan poistamisedellytysten selvittämistä. Sosiaaliturvan uudistamiskomitean yhtenä tehtävänä on tarkastella muun muassa työttömyysturvan ja muun perusturvan sekä verotuksen yhteisvaikutuksia. Hallitus toteaa, että tässä yhteydessä tulee myös työmarkkinatuen tarveharkinta arvioitavaksi. Tästä syystä valiokunta katsoo, ettei lausumia voida vielä poistaa.

— *Sotainvalidien korvausturva (HE 150/2002 vp)*

Eduskunta edellytti, että hallitus selvittää mahdollisuudet pikaisesti alentaa sotainvalideille sosiaalihuoltolain ja kansanterveystyönsuojelulain mukaan järjestettävien avopalveluiden korvaamisen edellytyksenä olevaa työkyvyttömyysaste prosenttia tai poistaa se kokonaan. Lausuman hyväksymisen jälkeen palveluiden korvaamisen edellytyksenä olevaa työkyvyttömyysaste prosenttia on alennettu 1.1.2003 voimaantulleella lailla 30 prosentista 25 prosenttiin ja vuoden 2005 alusta voimaantulleella lailla 20 prosenttiin. Vuoden 2007 alusta lukien kaikilla vähintään 20 prosentin sotainvalideilla on ollut mahdollisuus päästä jaksottaiseen laitoshoittoon sotilasvammalain perusteella, ja vuoden 2008 alusta lukien laitoshoidon korvattavuuden raja lasketaan 25 prosenttiin. Hallitus on selvittänyt avopalveluiden korvattavuuden rajan edelleen alentamista ja katsoo, ettei prosenttirajan alentaminen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa ole mahdollista. Tästä syystä hallitus toteaa, ettei asia anna aiheita toimenpiteisiin. Valiokunta katsoo kuitenkin, että lausumassa asetettuun tavoitteeseen tulee edelleen pyrkiä ja tästä syystä lausuman säilyttäminen on tarpeen.

— *Kunnallisen eläkejärjestelmän ja valtion eläkejärjestelmän uudistaminen (HE 45/2004 vp ja HE 46/2004 vp)*

Hallitus on katsonut, etteivät lausumat eläkkeiden normeerauksen vaikutusten ja työkyvyttömyyseläkkeiden myöntökäytäntöjen seuraamisesta enää antaisi aiheita toimenpiteisiin. Saadun selvityksen mukaan vuoden 2005 aikana al-

kaneista uusista VEL-vanhuuseläkkeistä vain 3,79 prosentissa (142 kpl) normeeraus vaikutti eläkkeen määrään vähentävästi ja 96,21 prosentissa asiassa ei ollut vaikutusta. Kunnallisen eläkejärjestelmän piiristä on vuonna 2006 siirtynyt vanhuuseläkkeelle ennen varsinaista eläkeikää 950 henkilöä. Normeeraus on vaikuttanut näistä 512 henkilön eläkkeeseen (53,89 prosenttia). Valiokunta katsoo, että julkisella sektorilla sovellettavan eläkkeiden normeerauksen vaikutuksia alkavien eläkkeiden tasoon on edelleen syytä seurata ja antaa vaikutuksista selvitystä jatkosakin hallituksen kertomuksen yhteydessä. Tästä syystä lausumia ei ole syytä poistaa.

— *Kansaneläkelaitoksen järjestämä kuntoutus (HE 3/2005 vp)*

Eduskunta edellytti menettelytapaohjeiden laatimista 65 vuotta täyttäneiden vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen joustavan jatkumisen turvaamiseksi. Lisäksi edellytettiin harkinnanvaraista kuntoutusta ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta koskevien päätösten asianmukaisuuden ja tasapuolisuuden seuranta ja arviointia. Hallitus on katsonut, etteivät lausumat enää anna aiheita toimenpiteisiin. Edellytetyt ohjeet on laadittu ja lainsäädännön toteutumista seurattu lausumissa edellytetyllä tavalla. Valiokunta katsoo kuitenkin, että kuntoutuksen järjestäminen ei 65 vuotta täyttäneiden osalta vielä suju ongelmitta, minkä vuoksi ohjeiden toimivuutta ja päätösten asianmukaisuutta on edelleen syytä seurata.

— *Sairausvakuutusmaksujen tarkistaminen (HE 68/2005 vp ja HE 129/2005 vp)*

Sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksen hyväksyessään eduskunta edellytti, että vuoden 2006 jälkeiselle ajalle kohdistuvaa maksujen nousupainetta seurataan tarkasti ja seurannan perusteella arvioidaan rahoitusvastuiden muutostarpeet tulevia maksuja vahvistettaessa. Valiokunta toteaa, että sairaanhoitomaksua samoin kuin työnantajien sairausvakuutusmaksua ja palkansaajien ja yrittäjien päivärahamaksua on ollut mahdollista alentaa vuosina 2007 ja 2008 ansiotulojen kasvun sekä menokehityksen maltilli-

suuden ansiosta. Valiokunta katsoo kuitenkin, että maksujen korotuspaineita on syytä seurata pidemmällä aikavälillä, koska maltillinen maksukehitys on mahdollista vain myönteisen talouskehityksen jatkuessa. Tästä syystä lausumaa ei ole syytä poistaa.

Lausunto

Lausuntonaan sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää,

että perustuslakivaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 9 päivänä toukokuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Pertti Salovaara /kesk
vpj.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Maria Guzenina-Richardson /sd	Satu Taiveaho /sd
	Hannakaisa Heikkinen /kesk	Lenita Toivakka /kok
	Marjaana Koskinen /sd	Erkki Virtanen /vas
	Håkan Nordman /r	vjäs. Sanna Lauslahti /kok.
	Päivi Räsänen /kd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.